

Двоюрідна бабуся піднесла ножа до мого зап'ястя.

Мод плекала тільки найкращі наміри.

Краєм ока я помітила за її спиною двоюрідних сестер і бабусю. Чотири постаті стояли на відстані, штовхаючи одна одну та намагаючись хоч щось розгледіти в надії вловити мить, коли те, чому судилося статися, *станеться*. Кожну з нас пробирала напруга. Боги є свідками тому, що інші чудово показали себе перед цим. У вісім років мої здібності ніяк не проявлялись.

Нас оточувало кам'яне коло — священне місце, захищене глибоко в хащах лісу. Якщо чомусь і судилося статись, це (обов'язково!) станеться тут. Над нами — чисте блакитне небо й тепло літнього сонцестояння. Під мною — прохолодна гладка поверхня піщаникового вівтаря. Щебіт пташок, перешіптування сестер і дзенькіт шатлена на талії Мод змішувалися з голосом бабусі Гізели, що кликала свою сестру.

Попри все — нічого. Однак...

Моя рука вкрита порізами, більшість з яких були неглибокі, але кровоточили. Я не відчувала болю й заохочувала бабусю Мод, бо поділяла її віру в те, що, якщо я віддам достатньо крові, щоб сплатити червоний відкуп, моя магія нарешті проявиться. Тоді в мене врешті-решт з'явиться шанс

бути такою ж, як моя родина, і право називатися повноцінною її частиною.

Вона знову провела лезом, на мить дозволивши розчаруванню взяти гору, і, думаю, що в неї вийшло, бо в голові запаморочилось. Менгіри почали крутитися, неймовірна легкість охопила тіло, підіймаючи його вгору, і нарешті (нарешті!) я стала відьмою.

Гізела більше не кликала свою сестру, а кричала, й у її голосі було не полегшення, а паніка:

— Занадто глибоко, Мод! Вона втрачає дуже багато крові!

І після цього я нічого не пам'ятаю про ті дні, які були потім, окрім холодного й жалюгідного розчарування через те, що в мене знову нічого не вийшло.

***

Осінь сонце ніжно торкається обличчя, пробиваючись крізь повіки. Кінчиками пальців я відшукала шрам на зап'ястї, який на дотик був, мов товстий шар шовку.

Цей глибокий поріз не менш помітний, ніж одинадцять років тому. У тому вчинку не було злого умислу, однак невдоволення через відсутність «розвитку» просто зашкалювало. Я вважаю, що Мод намагалася випустити назовні те, що ховалося в мені, чи просто дати йому поштовх, щоб розбудити магію, яка повинна була б дрімати під шкірою чи глибоко в кістках, чи в коренях світло-коричневого волосся, але її просто-напросто не було в жодній частині мене.

Шрам слугував нагадуванням про мій фундаментальний недолік. Ця смужка шкіри, що загоїлася, була поспіхом стягнута акуратними швами Ейри; хоча вона й була старша на рік, тому що все пізнається на практиці, її магія на той час не була достатньо сильною, щоб не залишити жодних рубців. Щоранку моя родина брала свої тоненькі срібні ножі й

робила маленькі порізи на руках і литках, випускаючи трохи крові, щоб запропонувати червону десятину, багрянний відкуп за магію, яку вони могли використати протягом дня, — ритуал, до якого мене ніколи не допускають.

За живоплотом, який оточував будинок Браярів, Сільвертон метушився у звичному післяобідньому ритмі з тим самим гомоном, на який здатне містечко з населенням приблизно у дві тисячі п'ятсот душ. Люди жили своїм життям, старанно працювали, готуючись до того, що очікувало їх попереду. Ціле життя. До наступної ночі, за винятком мене. Принаймні саме в цю мить.

Я думаю про маленький кабінет бабусі Мод із полицками, переповненими бухгалтерськими книжками, банківськими записами, правилами, постановами та процедурами, патентними грамотами гільдій, заявами та дозволами на певні види діяльності, записами заборон та схвалень, картами, графіками виконання робіт з благоустрою міста, списками містян і їхніх підприємств та того, що вони винні Браярям. І ще — списки тих, хто хоче мати доступ до колективних запасів у десятинній коморі та внесків, які були зроблені до них. Усе бездоганно впорядковане та чітко організоване: нотатники й ручки, скрупульозно розкладені на великому шматку промокального паперу, та дві вітражні настільні лампи, розташовані з обох кінців столу для повної симетрії. Її гримуар у шкіряній палітурці в зелених і золотих кольорах лежав на різьбленому дерев'яному попітрі в кутку, щоправда вкритий шаром пилюки, тому що я не наближалася до нього з дня її смерті. Я робила все, що могла, аби підтримувати його в такому ж стані, як і Мод.

Ідеальний кабінет для розпорядниці.

Маленький кабінет, який став моїм приблизно шість місяців тому й гнітив мене в дні й тижні, які передували цьому

дню. Саме тому, коли банківський клерк доставив листа з проханням перенести зустріч, оскільки пан Абервин погано почувався, я скористалася можливістю, щоб прокрастися назовні, сховатись у цій частині саду й замислитися над своєю серйозною невдачею — чи призведе вона до *жахливої речі*.

Було затишно й тихо протягом цілих десяти хвилин, аж поки з неба не долинув пронизливий пташиний крик і майже зразу після нього — крик бабусі Гізели. З огляду на чіткість звуку вона могла бути тільки на передній веранді.

— Еллі Браяр, де ти?

Застигаю на місці, не вимовивши ні слова. Гізела могла бути відьмою, *Верховною* відьмою, але не могла знати всього, як і бачити через живоплоти чи стіни, а тим паче відчувати присутність тих, хто міг залишатися в тіні з особистих причин.

«Немає сенсу ховатися, Еллі Браяр, — пробурмотіла вона. — Мені відомо, де ти».

І справді.

А втім, продовжую мовчати. Зрештою пролунали кроки, й двері зачинилися. Пальці знову намагаються шрам. Змусивши м'язи розслабитись, я заспокоїлась і прилягла на лавку.

«Ще п'ять хвилин, — промайнуло в думках, розраховуючи, наскільки ще можна це розтягнути. — Десять. П'ятнадцять — щонайбільше».

***

— Листи, — почала бабуся Гізела, але все це я вже чула, тому просто визираю з вікна бібліотеки.

Сова була чималенька, з рудувато-коричневим мереживним забарвленням, що слугувало їй камуфляжем і нагадувало золото. Пера здавалися такими тоненькими, як

павутинка. Мій дідусь в один із тих нечисленних разів, коли він розповідав мені щось цікаве, казав, що на їхніх перах немає жодної олії, й через це вони можуть літати безшумно, на жаль для мишей, кроликів і навіть кволиків ягнят. Ця, вочевидь, прокинулася рано — от і сидить на тисовому дереві, що виросло надто близько до будинку. Її круглі очі здаються ще більшими на тлі порожнього милого обличчя. Вона помітила мене через відчинене вікно, затремтіла та розпушила груди, завівши невдоволений танок на гілці, але не відлетіла — лише почала поправляти пера, подарувавши мені пишаний погляд.

— Листи, — голосно повторила бабуся Гізела з-за свого столу, — є дуже *важливими*. Вони не допускають церковного вовка до наших дверей. Після того як прийде мій час, потурбуйся про те, щоб їх продовжили надсилати.

— Ага.

За спиною кімната, заповнена книгами (набагато цікавішими, ніж ті, що стоять у кабінеті розпорядниці, який знаходиться по сусідству), й у цьому всьому — моя обожнювана бабуся, та, яка мене виховала. Визираю з високого й широкого вікна, тому що вона базікає про те, що не хочеться обговорювати.

— Еллі, ти слухаєш? — різкий тон не є чимось, що мені доводиться часто чути, оскільки, на відміну від деяких мешканців цього будинку, я здебільшого поступлива та слухняна — здебільшого, бо відчувала потребу компенсувати те, чого мені бракує.

— Не дуже, — моя прямолінійність викликала в Гізели сміх. Масивне відполіроване ебонітове крісло зі скреготом відсунулось, майже як трон, з трояндами та яблуками, витесаними вздовж вигнутого верху спинки. Вона підійшла до мене легкими та впевненими кроками.

— Моя матір, — з теплою промовила Гізела, — напояла на тому, щоб ми з повагою ставилися до сов, бо вони можуть бути чимось більшим, ніж здається. Вона недолюбувала перевертнів — необачних створінь, яким до вподоби наражати себе та інших на загибель, — і ти ніколи не знаєш, з ким маєш справу, допоки вони не розкриють себе. Соби, як вона казала, мудріші за більшість, хоча й крадуть знання. Стеж за тим, як ти біля них поводишся, аж поки не дізнаєшся, чи їхні пера не тільки зовні, але й усередині.

Справжні відьми, як Гізела завжди зазначала, не приймають іншої подобі, хоча я читала про тих, які *приймають*. Також перевертні — це наші двоюрідні брати та сестри (в найкращому разі), просто без вродженої здатності накладати закляття. Вони значно ближчі до звірів, на яких перетворюються, схильні або нападати, або тікати, і тут немає ніякого проміжного варіанту. Отже, їх найчастіше й ловлять.

Однак вони ближчі до справжніх відьом, ніж я.

Сова наостанок кинула на нас погляд своїх мерехтливих очей, незвично роздратований, а тоді розправила крила й злетіла, здійнявши потужний поштовх повітря та вічнозеленого листя. Відчуваю раптовий приплив заздрості, але не можу вказати точної її причини: її свобода чи, можливо, те, що вона може набувати іншого вигляду. Я пригнічую свій біль, ховаючи його до купи інших заздрощів і всього того, що, на мою думку, безглузде й не має жодного значення, і спостерігаю за польотом пташки. Вона пролетіла над передньою частиною нашого саду, над високим живоплотом біля нашого будинку, ринковою площею, переповненою покупцями, та власниками лавок і крамниць, що скупчилися навколо фонтана з бронзовою статуєю трьох братів Ведмедів. І далі — над дахами крамниць (м'ясників, пекарів, виробників підсвічників), офісами адвокатів, майстернями

трунарів, торговців тканинами, тесль, кравців, парфумерів, ювелірів, а також над церквою, мерією, банком, паперовою фабрикою, одним із млинів, кузнею, чайною та кав'ярнею, величними будинками з сірого каменю, чорного дерева та товстого блискучого скла, а тоді — над меншими й ще меншими, аж до маленьких котеджів на околицях, де Сільвертон розчиняється в полях і лісах, які ховають кам'яне коло. Ця сова, яка зараз не більша за крапку, продовжує свій шлях до найпотаємніших частин гір, де річка бере свій початок. Хотілось би відправити всі свої образи разом із нею, щоб їх забрали далеко-далеко й кинули в глибоку прірву, залишивши десь там, де я ніколи їх не знайду.

Бабуся ледь штовхнула мене в плече й кивком вказала вниз. Невисока струнка постать поспіхом виходить з крамниці Протеро у провулку М'ясників, повертає за ріг і зникає в пекарні Алдіна. Берес Бейнс, вбрана у яскраво-рожеву сукенку, несе важкий на вигляд плетений кошик, наповнений смаколиками. До того ж підозрюю, що все це *не* на святкування, а щоб розбудити чийсь втрачений апетит.

У мене всередині все перевернулось. Я спробую ще раз — ще один-єдиний раз, перш ніж визнаю свою невдачу й попрошу Одру про допомогу.

Гізела почала зачиняти вікна, але залишила їх прочиненими, перстень з рубіном розміром з голубине яйце мерехтить на її пальці, але як обітниця не чоловіку, а родині й дому — символ Верховної відьми родини Браярів. У каміні й досі палає вогонь, але бабуся вже почала відчувати холод — знак того, що роки беруть своє, хоча нам і важко з цим миритись.

«Ми мусимо готуватись, — постійно повторювала бабуся, — до кінця старого та розквіту нового».

Проте ми запевняємо її, що вона буде з нами ще багатьох років. Це також одна з причин, з яких я зненавиділа ці